

“Door Savannah zijn we huiverig geworden”

Nederland: Het land van de uithuisplaatsingen

In Nederland worden te veel kinderen te snel uit huis geplaatst. Er moet meer gedaan worden met de eigen kracht van gezinnen. Dit stelden gedeputeerde Gert Ranter (Provincie Overijssel) en Directeur Jeugdzorg Gemma Tiel van het ministerie van Jeugd en Gezin – onafhankelijk van elkaar – tijdens de Dag van Jeugdzorg. “Er is niets zo dramatisch als een uithuisplaatsing.”

Tekst: Olga Hoekstra

Foto: Colorsan

Nederland is het land van uithuisplaatsingen. Dit stelde Gedeputeerde Gert Ranter van de Provincie Overijssel tijdens de Dag van de Jeugdzorg, georganiseerd door het Studiecentrum voor Bedrijf en Overheid (SBO). Volgens Ranter worden in Nederland te snel en te veel kinderen uit huis geplaatst bij – dreigende – problemen in het gezin. Een ontwikkeling die hij enerzijds wel begrijpelijk vindt. “In Nederland is het zo dat bij enige twijfel, er direct uit huis geplaatst wordt. Door alle negatieve publiciteit, onder andere door de zaak-Savannah zijn we

huiverig geworden.”

Volgens de gedeputeerde worden de problemen waar een gezin mee kampt, niet opgelost door een uithuisplaatsing van het kind. “De problemen liggen vaak bij de ouders. Vervolgens wordt het kind uit huis geplaatst en gebeurt er thuis niets meer. Met als gevolg dat het thuis slecht blijft gaan en dat het kind niet naar huis kan terugkeren.”

Cultuuromslag

Ranter pleit voor een andere rol van professionals in de jeugdzorg. Gezinnen moeten volgens de gedeputeerde zelf meer verantwoordelijkheid krijgen om hun problemen kenbaar te maken en aan te pakken. “De pro-

fessional bepaalt nu nog teveel de weg. We moeten er naartoe dat de jongere, het gezin zelf aangeeft wat nodig is. De professional moet twee stappen terug doen en het eigen netwerk van het gezin het werk laten doen. Dit vereist een cultuuromslag.”

Eigen Kracht

Ranter ziet de oplossing in de Eigen Kracht Conferenties. In Overijssel heeft de provincie zich samen met een zevental organisaties, waaronder Bureau Jeugdzorg Overijssel en een aantal jeugdzorgaanbieders vast gelegd aan het werken met EKC's. Hiervoor wil Ranter 6,5 miljoen euro uittrekken.

“Alle jongeren in Overijssel moeten een Eigen Kracht Conferentie krijgen. Dat is mijn revolutie in de jeugdzorg.” De gedeputeerde is niet bang dat de zorg voor jeugdigen hierdoor zal verslechteren. Professionele hulpverlening blijft in beeld, maar krijgt een aangepaste rol. “De familie formuleert zelf het probleem, dat is een essentieel verschil in de traditionele opvatting waarin Bureau Jeugdzorg aangaf wat nodig was. In een Eigen Kracht Conferentie geeft de familie zelf aan wat zij nodig heeft.” De hulpverlener lijkt hierdoor in een meer faciliterende rol te komen, maar blijft wel in beeld. De conferenties worden veel een groot deel

Speerpunten zijn professionalisering en pleegzorg

Het ministerie van Jeugd en Gezin wil dat medewerkers in de jeugdzorg zich nog meer professionaliseren. Dit stelde Gemma Tielen, directeur jeugdzorg van het ministerie van Jeugd en Gezin tijdens de SBO Dag van de Jeugdzorg. Volgens Tielen wordt nagedacht over een registratiesysteem, vergelijkbaar met dat in de gezondheidszorg. Daarin kan onder meer bij- en nascholing van werknemers worden bijgehouden. Bijzondere aandacht moet er zijn voor vaardigheden die

nodig zijn in het werken in ketens. Professionals die straks in de Centra voor Jeugd en Gezin gaan werken, moeten aparte vaardigheden aangeleerd krijgen, waardoor het werk in de jeugdketen beter wordt. Tielen: “Het succes en het falen van de ketenzorg hangt af van mensen die in de sector zitten. Van hulpverleners. Zij moeten kennis hebben van de problemen en van welke hulpverlening effectief is en waar die hulpverlening te halen is.” Hiervoor moet een specifiek opleidings-

aanbod worden ontwikkeld. Het ministerie is inmiddels bezig met het ontwikkelen van een ‘toolbox’, waarin verschillende scholingsproducten worden opgenomen die gericht zijn op het samenwerken in de (jeugd)keten. “Dit zijn handleidingen, geen blauwdrukken”, benadrukt Tielen.

Pleegzorg

Naast verdere professionalisering is het verbeteren van de positie van pleegzorgouders een speerpunt voor het ministerie. Tielen pleit voor

een sterkere rol van de pleegouders. Hiervoor moet de jeugdbeschermingswetgeving volgens haar worden aangepast. Een wetsvoorstel hierop is in de maak. “Pleegzorgouders krijgen meer te zeggen en krijgen een sterkere positie. Ook moeten de financiële zaken gemakkelijker worden. We willen niet dat pleegouders er zelf financieel bij inschieten in de zorg voor pleegkinderen”, vertelt Tielen over de strekking van de toekomstplannen.

begeleid door hulpverleners. En het plan dat wordt gemaakt tijdens de EKC is leidend voor de hulpverlening. Ranter: "De cliënt heeft de lead en maakt zelf het plan. De professional neemt dit als leidraad."

Wettelijk vastleggen

Ook Gemma Tielen, directeur jeugdzorg bij het ministerie van Jeugd en Gezin wil het zwaartepunt in de zorg meer leggen op het eigen netwerk van gezinnen. Volgens Tielen zitten er in Nederland in vergelijking met andere landen erg veel kinderen in residentiële instellingen. "En ze zitten er eigenlijk wel erg lang." Tielen vindt, net als Ranter, dat er meer moet worden gekeken naar mogelijkheden binnen het eigen netwerk van het probleemgezin, alvorens wordt besloten het kind uit het gezin te weg te halen.

"Vaak blijkt dat juist wat langere en lichtere ondersteuning nodig is", aldus Tielen. De vraag of het ministerie regels omtrent het gebruik en de inzet van familiale netwerken wettelijk wil vastleggen, beantwoordt Tielen ontkennend. "Het zou goed zijn als de Eigen Kracht Conferenties meer zouden voorkomen. Dat heeft het ministerie ook als visie. Ik weet niet of het wettelijk vastleggen daarbij het meest helpt. De professionals moeten het vooral zelf doen."

In Overijssel zijn ze daar al ver mee, volgens Ranter. De afgelopen periode werden volgens de gedeputeerde 140 conferenties aangevraagd. Met de investering van 6,5 miljoen euro wil de provincie de komende twee jaar minimaal 2000 EKC's georganiseerd hebben.

Veel kinderen worden gedwongen uit huis geplaatst.

advertentie

werkgelegenheid

onderwijs

sport

Welke pet heeft u als ambtenaar op?

Blijf op de hoogte met Sociaal Totaal

Als overheidsprofessional heeft u heel wat aan uw hoofd. Vooral als u te maken hebt met overlappende beleidsterreinen. Sociaal Totaal zorgt ervoor dat u goed geïnformeerd blijft over al het nieuws en ontwikkelingen op het gebied van Sport en Onderwijs. Kijk op de website www.binnenlandsbestuur.nl/petten voor alle informatie die u nodig heeft als professional in de sociale zekerheid, met als pijlers werk en inkomen, zorg & welzijn en jeugdzorg en ontdek welke pet bij u hoort. U kunt hier een gratis* abonnement nemen. Meer heeft u als ambtenaar niet nodig.

Speel nu online
PIM PAM PET
en win een
MINILAPTOP
t.w.v. € 350,-!

VAKBLAD • NIEUWSBRIEF • WEBSITE • EVENTS • VACATURES

*Gratis indien u binnen de binnen de doelgroep valt. Kijk voor meer informatie op www.binnenlandsbestuur.nl/petten